

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURENCËS-
Komisioni i Konkurrencës

V E N D I M

Nr.105 Datë 24.03.2009

Për

Disa rekomandime dhe masa për rivendosjen e konkurrencës në tregun e sigurimit të detyrueshëm TPL e brendshme

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e :

▪ Znj. Lindita Milo (Lati)	Kryetar
▪ Z. Lush Perpali	Zv/Kryetar
▪ Znj. Servete Gruda	Anëtar
▪ Z. Koço Broka	Anëtar
▪ Znj. Rezana Konomi	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 24.03.2009, shqyrtoi çështjen me :

Objekt: Raporti i Hetimit të Thelluar në Tregun e Sigurimeve për Produktin e sigurimit të detyrueshëm, TPL e Brendshme

Baza Ligjore: Neni 24, shkronja d, dhe neni 70/2 të Ligjit nr 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”,

Komisioni i Konkurrencës, në mbështetje të vendimit nr. 45, datë 19.01.2007 “Për hapjen e hetimit të thelluar në tregun e sigurimeve për produktin TPL”, pas shqyrtimit të Raportit të Hetimit të Thelluar në Tregun e Sigurimeve për Produktin e sigurimit të detyrueshëm, TPL e Brendshme, të hartuar nga Grupi i Punës,

V Ë R E N S E:

1. Palët nën hetim:

- Shoqëria “Siguracioni Shqiptar”, ShA (Sigal),
- Shoqëria “Siguria e Madhe” ShA (Sigma),
- Shoqëria InterAlbanian ShA,
- Shoqëria Atlantik ShA,
- Shoqëria Intersig ShA’
- Shoqëria “Albsiguracione” (Albsig),
- Shoqëria Eurosig ShA (Ish “Dukagjini”)

Palët e mësipërme në bazë të aktit të themelimit të datës 16.01.2006, kanë realizuar, krijimin e një ndërmarrje të përbashkët, Agjensia e Sigurimit të Automjeteve SHA, për tregtimin e policës së sigurimit të detyrueshëm TPL e brendshme.

Shoqëria ASA është regjistruar në Gjykatën e Tiranës në datë, me vendimin 35162 datë 9.3.2006 dhe është licencuar nga Autoritetit i Mbikëqyrjes së Sigurimeve, me Licencën Nr 4, datë 12.04.2006 “Për ushtrim veprimtarie agjenti në sigurime”. Kjo shoqëri ka filluar ushtrimin e veprimtarisë së saj në Qershor 2006. Qëllimi kryesor i saj ishte tregtimi i produktit TPL e brendshme me anë të një sistemi on-line. Kjo është bërë në bazë të detyrimit të përcaktuar në VKM nr. 192 të vitit 2005 “për kriteret dhe procedurat e licencimit të agjentëve në sigurime si dhe rregullat për mbikëqyrjen e veprimtarisë së tyre”.

Në dhjetor të vitit 2006 kanë filluar ushtruar veprimtarinë e tregtimit të produktit të sigurimit të detyrueshëm me anë të sistemeve on-line vetë shoqëritë e sigurimit. Në mars 2007 ASA përfundimisht e ka ndërprerë veprimtarinë faktike të saj megjithëse vazhdon të jetë e regjistruar në gjykatë si dhe e licencuar nga AMF.

2. Tregu Përkatës

- a. **Tregu i produktit:** Tregtimi i produktit të sigurimit të detyrueshëm të mbajtësve të mjeteve motorike T.P.L e brendshme.
T.P.L e brendshme është një kontratë me afat 1 vjeçar, forma dhe përmbajtja e së cilës miratohet nga Ministri i Financave. Ky produkt hyn në klasën e sigurimeve të detyrueshme dhe është unik në llojin e vet, pra nuk ka zëvendësues.
- b. **Tregu gjeografik:** Territori i Shqipërisë

3.Pjesët e tregut

3.1. Për vitin 2006, tetë shoqëri sigurimi ushtrojnë veprimtarinë e tyre në të njëjtin nivel tregu (tregu i rrjedhës së sipërme), duke zotëruar secila: Sigal (27.34%); Sigma (18.40); Atlantik (11.39%); Intersig (8%); Interalbani (7.05%); Albsig (5.95%); Eurosig (3.23%) dhe Insig (18.64%).

Nisur nga numri i shoqërive që veprojnë në treg, mund të themi që tregu shfaqet si një treg oligopol.

3.2. Në nivelin e tregtimit të produktit TPL e brendshme (tregu i rrjedhjes së poshtme) kanë vepruar në periudhën mars 2006-dhjetor 2006 vetëm dy agjentë: ASA dhe INSIG, me pjesë tregu respektive (82.78%) dhe (17.22%). Tregu ka karakteristikat e një tregu duopol. Tregtimi i produktit realizohet nga këto dy shoqëri vetëm në sistemin on-line.

Ndarja e tregut të tregtimit ndërmjet dy ndërmarrjeve (ASA dhe Insig), mundësoi INSIG për të zgjeruar pjesën e tij të tregut me këtë shërbim.

4. Analiza e konkurrencës

4.1 Tregu i sigurimeve është treg i rregulluar. Agjensia e Mbikqyrjes Financiare (AMF) është rregullatori specifik i tregut të sigurimeve.

4.2 Tregtimi i produktit TPL i brendshëm vetëm me anë të ndërmarrjes së përbashkët ASA, për periudhën Qershor-Dhjetor 2006, ka sjellë ndryshime në strukturën e tregut të sigurimeve në nivelin e tregtimit të produktit, si dhe ka ndikuar në nivelin e konkurrencës në treg. Ky përqendrim i tregtimit vetëm tek një agjent, reduktoi në mënyrë të ndjeshme numrin e konkurrentëve në tregun e tregtimit të produktit TPL e brendshme.

4.3 Instalimi i sistemit të informatizimit të rrjetit, (sistemi on-line) në shoqërinë A.S.A, si rezultat i detyrimit që buron nga aktet ligjore dhe brishtësisë së AMF për mbikëqyrjen e tregut, mundësoi forcimin e kontrollit të këtij tregu pothuajse informal nga ana e rregullatorit specifik AMF.

4.4 Shoqëritë e sigurimit, minimizuan abuzimin me shitjen e policave të sigurimit, duke rritur të ardhurat e arkëtueshme të

primit të rrezikut, e duke përmirësuar cilësinë e shërbimit ndaj klientit për të përballuar dëmet e shkaktuara.

- 4.5 Shoqëria A.S.A nuk ka vepruar si agent i pavarur në treg. Tregtimi i produktit në mënyrë të përqendruar vetëm tek A.S.A, lehtësoi bashkërendimin e sjelljes së shoqërive për sa i takon vendimeve të rëndësishme.
- 4.6 Shoqëritë e sigurimit nëpërmjet ndarjes së ngushtë të tregut të TPL, detyruan konsumatorët për t'u siguruar tek një furnizues i caktuar, duke u kufizuar atyre mundësinë e zgjedhjes, e cila ndikon në uljen e cilësisë së shërbimeve për ta.
- 4.7 Aktet nënligjore, të dala nga Ministri i Financave, në periudhën në hetim, përcaktonin kufirin minimal dhe maksimal të primit të pastër të sigurimit të detyrueshëm dhe elementë të tjerë lidhur me shitjen dhe administrimin e policave të sigurimit. Urdhri i Ministrit të Financave nr 12, datë 18.04.2006 "Për miratimin e primit të pastër të sigurimit të detyrueshëm të mbajtësve të mjeteve motorikë për përgjegjësinë ndaj palëve të treta"- në pikën 2 të tij përcakton një marzh prej 20-25 %, për shpenzimet që do ti shtohen primit të pastër. Kjo do të thotë që shoqëritë nuk duhej të zbatonin të njëjtin çmim për produktin TPL, ndërsa në fakt tregtimi i policave të sigurimit nga ASA bëhej me të njëjtin çmim.
- 4.8 ASA ka funksionuar për një periudhë afat-shkurtër në treg (qershor – dhjetor 2006) si agent i vetëm për tregtimin on-line të produktit TPL. Aktualisht Shoqëria ASA, *de jure* zotëron licencën për ushtrim veprimtarie si agent, por *de facto* nuk është e pranishme në treg që nga dhjetori i vitit 2006 .

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenet 24, shkronjat d dhe f, dhe nenit 70/2 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 "Për Mbrojtjen e Konkurrencës"

VENDOSI:

Ti rekomandojë Autoritetit Mbikqyrjes Financiare që:

1. Të njoftojë Autoritetin e Konkurrencës për çdo projekt akt normativ që mund të ketë pasoja mbi konkurrencën në treg.
2. Të kërkojë opinionin e Autoritetit për çdo ndryshim në lidhje me strukturën e tregut të sigurimeve, që mund të sjellë pasoja për konkurrencën.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Lush Perpali

Servete Gruda

Rezana Konomi

Koço Broka

(_____)

(_____)

(_____)

(_____)

Zv/Kryetar

Anëtar

Anëtar

Anëtar

Lindita Milo (Lati)

K R Y E T A R

**Argumetimi i votës kundër për Vendimin Nr.   Datë   03. 2009 “ Për
Disa rekomandime dhe masa për rivendosjen e konkurrencës në tregun e
sigurimit të detyrueshëm TPL e brendshme “**

Lidhur me vendimin e mesipër, shpreh votën kundër për keto arsye:

1. Në këtë akt vihet re një qëndrim eklektik evaziv, që nuk pasqyron shmang dhe nuk përputhet me qëndrimet e mbajtura në vendimet e mëparshme të Komisionit, në diskutimet në mbledhjet e Komisionit, datë 19.01.2007, 12.3.2009; në informacionet dhe Raportet e Grupeve të Punës, -Informacion Për hetimin paraprak Janar 2007; Mbi Raportin e Hetimit të Thelluar në tregun e sigurimeve për produktin TPL e brendshme, datë 23.2.2009, Relacionin e Sekretarës së Përgjithshme 23.2. 2009, Vendimin Nr 45 Date 19.01.01.2007 të Komisionit të Konkurrencës “ Për Hapjen e procedurës së Hetimit të thelluar në tregun e sigurimit për produktin TPL (TPL e brendshme, Policë Kufitare, Karton Jeshil) ; ftesën drejtuar Shoqërive të Sigurimit për seancën degjimore në muajin Shkurt 2009, shkresat drejtuar Znj. Jozefina TOPALLI (ÇOBA) –Kryetare e Kuvendit; z. Fatos BEJA- Kryetar i Komisionit Parlamentar të Ligjeve, Z. Edmond SPAHO-Kryetar i Komisionit Parlamentar të Ekonomisë, korespondenca ime e brendshme me Grupin e Punës dhe Sekretaren e Përgjithshme për një proces sa më të rregullt të hetimit të Shoqërive të Sigurimit etj

2. Vendimarrja nuk adresohet në shkeljen ose mosshkeljen e Ligjit Nr 9121, datë 27.7.2003 “Për mbrojtjen e Konkurrencës” nga veprimtaria e Shoqërisë ASA, të marrë nën hetim por vetëm për disa Rekomandime dhe masa për rivendosjen e konkurrencës në tregun e sigurimit të detyrueshëm TPL e brendshme- drejtuar Autoritetit Mbikqyres Financiare. Personalisht mbështes idenë se Komisioni i Konkurrencës, duhet të shprehët për faktin se ASA është e ndaluar në kuptimin e nenit 4, pika 1, germa a, b, c) apo Nenit, 10.12. 53 të Ligjit nr 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e Konkurrencës” (i ndryshuar) , pamvarësisht ndryshimeve që kanë ndodhur në veprimtarinë e ASA-s, mbi bazën e gjetjes të shumicës të grupit të punës, provave dhe fakteve të sjella

24.3.2009

Koço Broka

